

Kako do boljše prehrane med delom

1947. leta je bila ustanovljena delavnica za izdelavo modrih oblek, ki je zaposlovala okoli 10 delavk. Danes je to vsem znani Kroj-krojašstvo moških in ženskih oblek, perila, čepic in športnih potrebščin ter zastav, v katerem okoli 140 delavcev oblikuje prineseno ali lastno blago.

»Povpraševanje po oblekah po meri je še vedno, kljub veliki izbiri konfekcijskega blaga, večje kot pa so naše zmogljivosti. Počasi bomo morali zaradi omejenega cenika za naše usluge ukiniti tovrstno dejavnost. Zavedamo se, da bodo s tem prikrajšani številni sedanjí naročniki, npr. invalidi in drugi ljudje, ki imajo probleme z oblačenjem, »nam je dejal Anton Žabjek, nekoč eden najboljših slovenskih nogometaših vratarjev, danes pa direktor Kroja.

Obleke po naročilu bodo izdelovali le še zasebni obrtniki, ki pa s svojimi zmogljivostmi ne bodo mogli zadostiti pov-

praševanju. Eden od problemov, ki onemogočajo Krojev hitrejši razvoj, je tudi pomanjkanje novejših strojev. Za njihov uvoz so potrebne devize, dovoljenja zanje pa ne dobijo. Ostane jim samo to, da svojo proizvodnjo razvijajo v glavnem na račun svojega dela.

»Ves svoj delovni čas prebijemo pretežno sede ob šivalnih strojih. Za normalno opravljanje dela je potrebna med drugim tudi ustrezna prehrana. Sedaj smo vključeni v obrat družbene prehrane v tiskarni Ljudska pravica. S ponudbo smo nezadovoljni saj se hranimo drago in neustrezno, dobivamo namreč preveč kalorij in neustrezno hrano. Naši delavci so zainteresirani za prehod na bone, ki bi jih lahko po želji uporabili za nakup malice po lastni izbiri. Pri tem ne bi bilo treba vsakodnevno dodajati po starega tiščaka za obrok, kot moramo to početi danes. Kljub vsem tem našim željam pa menim, da bodo vsa naša prizadevanja pri mestnem svetu zveze sindikatov ostala brez uspeha,«

nam je med drugim dejal o problemu, s katerim se ubada kolektiv, predsednik osnovne organizacije sindikata, Djevad Ademović.

Interes naše družbe je, da bi vsak delavec dobil topli obrok, ob tem pa nikomur ne gre odrekati pravice, da upravičeno negoduje nad slabo oziroma neustrezno prehrano. Vsak ima pravico, da predlaga in vpliva na kakovost in izbor jedi. Kako bodo rešili ta problem delavci Kroja pa je predvsem odvisno od njih samih in njihove zavzetosti, čeprav vsekakor ne samo od njih!

Problemov je pri delu povsod precej, v obrtnih dejavnostih, kot specifičnih pa še posebej, tako tudi v Kroju. To pa seveda ne pomeni, da so problemi prevladujoči. Bolj kot s samimi problemi se delavci Kroja ubadajo s tem, kako zadostiti zahtevam in okusom širokega kroga naročnikov ter z vprašanjem izboljšanja lastne kulturne, rekreacijske, samoupravne in družbenopolitične aktivnosti.

Milena Car-Drlje

Poletni razglednici

Letošnje junijsko sonce, ki je že pred začetkom koledarskega poletja dobro segrelo ljubljanski asfalt, je napolnilo ljubljanska kopališča. Letošnjega sušnega vremena so se najbolj razveseliti naši turistični delavci. Kmetijski proizvajalci pa so željno pričakovali dež. No, sedaj je »volk sit in koza cela«, poletne plohe so namočile izsušeno zemljo, sonce nas pa še naprej prijetno greje.

M. T. Foto: J. Zrnec

Vtisi s Čebin

15. aprila zjutraj sem se, v družbi z mladino, prosvetnimi delavci iz osnovne šole Tone Cufar in drugimi občani krajevnih skupnosti Kolodvor, odpeljal na veličastno proslavo v počastitev 40-letnice ustanovnega kongresa KPS in 85. obletnice rojstva tovariša Tita, na Čebine.

Peljali smo se po Posavju, skozi Litijo in Zagorje do Trbovelj, od tam pa po lepi, čeprav makadamski cesti do Čebin. Na prireditvi je bila zbrana množica borcev, brigadirjev in mladincev. Borci so nosili na prsih pripeta odlikovanja, zaslužne in častne značke NOB. Videti je bilo tako slovesno, kot bi bila vojna včeraj končana, veselje tako, kot bi pravkar zasižala svoboda.

Na slavnostni tribuni so nastopili slavnostni govorniki, recitatorji, pevci in godbeniki rudarske godbe iz Trbovelj. Pred tribuno so sedeli častni gostje in udeleženci ustanovnega kongresa KPS, ki nam je s svojimi smernicami pomagal izbojevati svobodo.

Vso slovesnost je popestril prihod Titove štafete in bogat kulturni program.

Z veseljem v srcu smo se vračali in z željo, da se še kdaj srečamo na tako skrbno pripravljeni proslavi. Ta dan bo ostal vsem udeležencem Čebin v trajnem spominu.

STANKO SKOCIR

Skupne potrebe – skupno reševanje

Ustavno preoblikovanje krajevnih skupnosti je tudi narekovalo nov pristop pri uresničevanju skupnih potreb in interesov. V ljubljanski regiji je bil postavljen temelj novega načina reševanja skupnih potreb in interesov z družbenim dogovorom, ki je postal osnova za sprejem samoupravnih sporazumov za združevanje sredstev za uresničevanje skupnih interesov in potreb v krajevnih skupnostih.

V občini Ljubljana-Center je bil leta 1976 sprejet samoupravni sporazum o načinu združevanja sredstev za reševanje skupnih interesov in potreb v krajevnih skupnostih. S podpisovanjem tega sporazuma je združeno delo omogočilo sprejemanje programov razvoja krajevnih skupnosti in v te vključevanje tudi lastnih potreb. Dotok sredstev iz združenega dela pa je omogočil krajevnim skupnostim, da niso njihovi programi bili le seznam želja, temveč so tako nastale realne možnosti uresničevanja najbolj perečih problemov v posameznih krajevnih skupnostih.

Krajevne skupnosti v občini Ljubljana-Center so v letu 1976

predvsem namenile sredstva za uresničevanje nalog za potrebe varstva okolja – urejevanje in obnova zelenih površin, urejanje otroških igrišč – skrb za najmlajše, ureditev rekreativnih priprav in prostorov – skrb za zdravje delovnih ljudi in občanov, obrambnih priprav – organizacija in vzgoja občanov na področju civilne zaščite ter delovanja družbenopolitičnih organizacij in društev. Celotni program uresničevanja potreb in interesov ni mogel biti izveden, ker še mnoge organizacije združenega dela niso sprejele samoupravnega sporazuma ali pa so nakazovale sredstva postopoma, kar je vsekakor vplivalo na obseg opravljenih načrtovanih nalog.

V preteklih letih so se krajevne skupnosti prizadevale predvsem, da bi zagotovile čim boljše okolje in pogoje za življenje občanov in delovnih ljudi v krajevnih skupnostih, vendar pa so to le v manjši meri lahko uresničevale, ker sredstva iz občinskih proračunov niso zadoščala za vse potrebe in interese. Samoupravni sporazum pa je nakazoval in tudi podal drugačno osnovo, ki je realna, da se dejansko uresniči v sodelovanju z združenim delom skupne potrebe in interesi. Vsekakor pa bo potrebno še večje vključevanje združene-

ga dela v delo in življenje krajevnih skupnosti, da bi se tako poistovetile potrebe tako občanov kakor tudi delovnih ljudi.

Seveda izhaja iz dosedanjih realizacij programov to, da so predvsem uresničevane potrebe krajanov, v dosti manjši meri pa potrebe združenega dela z območja posamezne krajevnne skupnosti. Temu je seveda botroval premajhen interes združenega dela in pa tudi premajhna pobuda od strani krajevnih skupnosti, vendar pa to opravičuje tudi dejstvo, da je bilo tako združeno delo kakor tudi krajevna skupnost zavzeta pri pripravljanju planskih dokumentov in so se težko vključevali in iskali večje povezanosti med seboj, kljub temu da bi jih prav to lahko še bolj povežalo.

Bistven premik v smeri večjega povezovanja združenega dela s krajevnimi skupnostmi se je pokazal po sprejetju planskih in drugih dokumentov, ki pogojujejo večjo povezanost organizacij združenega dela s KS zlasti pri reševanju nekaterih skupnih nalog, ki neposredno prizadevajo tako delovne ljudi v organizacijah združenega dela kot krajeve v krajevnih skupnostih. To pa je že realna osnova za bodoče večje povezovanje in skupno reševanje potreb in interesov.

France Tomšič

Istrani naj odločijo sami

Delegati delavskega sveta in upravnega odbora Železniškega gospodarstva Ljubljana in Železniškega transportnega podjetja Ljubljana, so 21. junija razpravljali o problematiki istrskih prog. Družbenopolitične skupnosti v Reki oz. Istri so namreč predlagale, naj se istrski železničarji na referendumu odločijo ali bodo ostali v ŽG Ljubljana ali pa se bodo priključili v ŽTP Zagreb.

Na istrskih železnicah beležijo že leta in leta izgube v poslovanju. Ker prihodki še zdaleč ne pokrivajo stroškov, izgube iz leta v leto naraščajo. Od leta 1966 do danes se je blagovni promet zmanjšal za 58 odst., za približno toliko pa je narasla izguba. Izgube pa vendarle niso prizadele družbenoekonomskega položaja istrskih železničarjev, ker jim je izgube pokrivalo Železniško gospodarstvo Ljubljana, izhajajoč iz vzajemnosti in solidar-

nosti vseh slovenskih in istrskih železničarjev. SR Hrvatski je bil že večkrat poslan zahtevek za povrnitev izpada transportnih dohodkov, ker so istrske železnice na območju SR Hrvatske, vendar do realizacije še ni prišlo.

Kljub nerešenim problemom pa so bila v preteklem obdobju na območju istrskih prog opravljena investicijska vlaganja, kot jih predvideva srednjeročni razvojni program železniškega gospodarstva Ljubljana.

Zato so delegati najvišjih samoupravnih organov ŽG in ŽTP Ljubljana sprejeli stališča, naj delavci železniških TOZD v Istri samostojno in celovito presodijo svoj položaj ter v skladu s svojimi sedanjimi in dolgoročnimi interesi na samoupravni način sami odločijo kje in s kom bodo združevali svoje delo in sredstva. To je končno njihova ustavna in neodtujljiva pravica. Vprašanje pokrivanja izpada transportnih dohodkov ob tem ne bi smelo biti v ospredju.

M. Breznikar

Zaključek šolskega leta

Kot vsako leto, smo bili tudi letos, konec maja, priče veselim obrazom maturantov ljubljanskih srednjih šol, ki se poslavljajo od dijaškega življenja. Pred njimi je še zrelostni izpit in nato zaposlitev ali pa nadaljevanje študija na visokošolskih zavodih.

M. T. Foto: J. Zrnec